

ШУМАДИНЪА,

ЛИСТЪ ЗА

КЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Пенадовикъ.

ТЕЧ. V.

Овай листъ излази на табаку Вторникомъ и Петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаќа се одъ врсте 5, крайц. за трипутъ.

№ 20.

У Т Ъ Х А.

Зашто сузе топле ронишь страдалный човече?
 Све што ютрось было нѣ, може быти довече! —
 Срце некъ ти непогода никаква несвлада;
 Нит' да тужи, учинѣна што му е неправда!
 Знашь да нема безъ паданя никомъ подизаня;
 Нит' радости безъ предтечногъ боль осећаня?
 Све ће проћи на томъ свету, што с' блаженствомъ зове!
 Све се меня и долази у судбе окове! —
 Та ни сама добродѣтель безъ погрешке нѣ!
 Нит' се чиста као злато, око кога нѣ!
 Што човека ревность дигне, туђа зависть труе.
 Страна лудость све поквари, што мудрина снуе.
 Пропуцльно са напредкомъ — духъ пакости суши —
 Па и сама добротворства докле животь крпе.
 Други грешни — тай цепаю, излажу на хрпе — —
 Неѣ е туђе зло велико, а нѣино к'о трунакъ;
 И назадно туђе добро — свой невиде трупакъ.
 Човекъ нѣ неба анђ'о, а ни пакла ђаво,
 Нег' одъ оба елемента, сатворенѣ право —
 За сва добра способанѣ е, али за зло выше.
 Ёрь е смртанѣ, зато често духомъ пакла дише!
 Нит' постиза безъ горчине свою праву мету.
 „Данась мени, сутра теби“, обичне су речи,
 Тай текъ спомень у нечему болну душу лечи.
 Добро често неке люде радо посѣштава,
 Али и зло редомъ иде никогъ неоставля!
 Зато неплач', утри сузу, то е судба людѣй
 Свали камень са юначки твои мужки грудѣй! —

М. Ж.

ПУТОВАНѢ ПРОТИВЪ ВОЛѢ.**П Е Т О П И С М О .**

У Нанси 5. Мая.

— — Радуйте се, мои дослови иду изредно. На по-
 следку држимъ, да ће ме моя чудновата звезда или у-

гравъ несрећа однети и кудъ немислимъ, у Паризъ, Ли-
 забонъ, Санктъ-Доминго, у Отаханти, онимъ ватребобо-
 жательяма, Ескимосима, Хотентотима, па преко Азіе по-
 край малонози Хинезкина и скромны сынова Брамина, и
 найпосле крозь персіиске баште у Варшаву повратити.
 Я несумнямъ о томе нинайманѣ. Мое ствари иду изредно
 и ако я желимъ, да оне едномъ већъ и стану. Садъ самъ
 већъ у Француской. Лизабонъ нѣ ми дальій одъ Варшаве;
 а кадь већъ у Лизабону будемъ, онда ће быти свеедно,
 дошо вамъ я преко Азіе или преко Европе?

Али ни немачке девойчице, — међу којима е занета
 найлюбезнии было — ни францускиѣ, ни шпаньолкиѣ,
 ници пакъ изредне лепотице Приательствени Острова, не-
 могоше ме невернимъ према Вама учинити. Гди самъ годъ
 досады быо, нигди нисамъ видіо тако велике дражести,
 прѣятности и достоинства, каквима се у Варшави Вашъ
 балъ отликовао. Ахъ да ми е само едну едну врсту одъ
 Васъ имати!

Ко зна, можда се писма Ваша и Софѣина на мене у-
 правльна, у Магдебургу забачена налазе? Али ко у
 Магдебургу зна, гди самъ я? Ёрь пошто самъ писмо
 на васъ оправіо, будемъ и я сь грдномъ гомиломъ ратны
 заробльника одвученъ. Рекоше, нѣи ћемо у Майнцъ; у
 Майнцу рекоше намъ опеть, да ћемо у Лионъ иѣи; а шта
 ће намъ у Лиону реѣи, када тамо доћемъ? Она гомила
 ратны заробльника, сь којомъ самъ я на Райну дошао,
 распрсла се на сто страна. Има е по свимъ частима све-
 та. Я садъ као што реко', нинайманѣ несумнямъ, да не-
 ћу цео светъ обиѣи. Да самъ већъ у Тибету кодъ Ла-
 ма, или докъ пророка у Меки, или пакъ на Каспійскомъ
 мору: я бы се радовао, ерь бы быо на путу повратка
 къ вама.

Како смо мы ядна створена! Мы смо подобни мрав-
 вима, кое случайный ступанъ коньскѣй сасвимъ уништо-
 жи, и насѣкомима, кое олуя у воздухъ развее и у найу-
 дальниѣ предѣле разнесе. Одкудь я у Нанси? Шта се
 рать мене тиче?

Я вамъ ово неколико врстѣй шилъмъ, да васъ баръ о
 животу моме уверимъ и смиримъ. Боже мой! тако ми се,
 чини, као да већъ двадесеть година има, одкако самъ се
 сь вама разстао; колико предѣла, планина, рѣка, и наро-
 да насъ не разставляю? Нико ми неможе емчити, да я

іоште нећу быти вашимъ противуножникомъ. Ахъ дражестна противуножнице моя, шта ће онда одъ живота быти? Лако се може догодити, да ми Вы подъ ногу преминете, а да я о томе ни речице не дознамъ. Мени велімъ — ерѣ кадъ бы Вы за другога живили, зарѣ не бы за мене мртви были? Нигда нисамъ чуо, да в противуножница верно противуножника свогъ любила.

Садъ како се ми заробльни юнаци съ ове стране Райне налазимо, уживамо много већу слободу него што смо в на немачкой земљи уживали. Могу одати кудъ ми є годъ воля, само се морамъ на речено време команданту явити. Могу сасвимъ по вољи живити, ести, пити, разуме се за своє новце. Камо срећа, да самъ онда, кадъ самъ пошао къ вами на балъ — чини ми се пре двадесетъ година — понео быо више новаца, него што їй обично за коцканѣ носимъ.

Скоримъ ћу вамъ опетъ писати, и то оданде гди се надамъ, да ћу до мира стално пребывалиште имати и одговоре изъ Варшаве очекивати моћи. Вѣроватно є пакъ да ћу вамъ моя лепа противуножнице, прво писмо са острова Тенерифе или Мадагаскара писати; и т. д.

ШЕСТО ПИСМО.

У Аксу 27. Юнія.

— — Ђдва я цѣль мою докучи. Известно є, да ћу овде до промене заробльника, или до заключенія мира остати. Испало ми є горе, него што самъ у почетку мыслю. Одъ Варшаве чакъ до шпанске границе повлачень быти; заиста ніє никаква маленкость. Я дакле нити ћу видити Отахаити ни источну Индію, како бы се тамо можда више шта видити имало, него у овимъ пустарамъ Адурскимъ.

Колико самъ годъ Француза у Польской видю, сви су отечество мое грдили. Я имъ садъ у ньиновоме отечеству поштено врагамъ жао за срамоту. О каква є то ядна, гола, равна, и оскудна земля! Я врло подозревамъ, да французско правительство неводи ратъ само тога ради, да ове непрегледиме пустинѣ людима насели. Ерѣ овде є готово више заробльника, него жителя.

Варошица є ова яко онала; меанція пакъ не може довольно да напали старину нѣну. На часть му радость. Онѣ има лепу ћерку, коя є улюднія него найстарія варошица. Онѣ ми є препоручивао варошка топла купатила, као найизреднія, мыслећи, да нигди у целоме свету лековитія вода нема. Али овај є човекъ очевидна будала. Топла купатила, а овамо є у земљи жестока препека, да се човекъ угуши одъ нѣ! Я самъ одъ сунца попрію као какавъ полуарапъ, и немогу да докучимъ, како є поменута млада девойчица у овай старой варошици чисте и беле руке сачувати могла.

Сви ратни заробльници наменитени су по приватнимъ кућама. Осимъ обиталишта ништа друго недобымао за бадава. Све остало морамо купити, ако нисмо ради одъ глади скапати. Новацъ є мой на измаку. Сво мое богатство састои се у Софїиномъ ћердану, кои є требало да самъ вами на балъ донео быо, но кои садъ у сусѣдству Пиренея потрошити морамъ. Надамъ се, да ће моя добра Софїя овај губитакъ лако прегорети, и задовольна быти, што є нѣнѣ ћерданъ кукавногъ брата нѣногъ сачувао, да одъ глади и жеђи нескапа. Неколико велики діаман-

та и бисера већ самъ овдашнѣмъ ювелиру продао, за кое ми онѣ ніє могао у готову новцу исплатити, него є морао ићи по новце у Баіону, варошицу одприлике дванаестъ французски миля одавде одстоєћу.

Одъ тогъ времена већ могу угодніе живити, послужителя држати, у сусѣдство ићи, посѣте чинити и судьбу мои садругова олакшати; и т. д.

СЕДМО ПИСМО *)

У Аксу 13. Юлія.

— — Фала Богу! миръ є. Свакій ми долази и честита срећу скорогъ избавльнїя и повратка у постойбину. И заиста за путъ одавде до Варшаве вредно є честитати; ерѣ я више судьби неверуемъ. Овдашнїи Французи ничемъ више не говоре, него о Тилзиту, и Наполеона врло преузносе. Юліе Цезарѣ и Александерѣ Великій, по ньиновомъ миѣнїю, кадъ бы данасъ живили, єдва да бы кадри были кодъ нѣга ађутантску дужность одправляти. Овдашнїй управитель, у беседи за честь мира говореной, увераваше не другчіе, но да Тилзитъ на граници азїатске Татарїе, на висини Сѣвера лежи, **) и лево крило велике войске, да є свое предстраже далеко чакъ преко вечитогъ леда сѣверногъ полуса поставило, куда досадъ нога смртнога ступити ніє смела. Сироти люди Акса, кои се и Даксъ зове, смрзоше се готово одъ самогъ говора управительвогъ. Безъ сумнѣ они су после тога говора морали прибећи топлимъ купатилама, да бы се тако одъ поларне стуже сачувати могли.

Свакій данъ очекуемъ я дѣйства тилзитскогъ мира, заповесть за повратакъ, а нестрпеливіе іоштѣ очекуемъ писманце одъ Ваше леле руке, любведостойна грофице, пре негъ што одавде пођемъ.

Набавићу одма угодна и постоянна яка путна кола; па како ме пуге и пасоше даду ми, прелетићу по нарочитой пошти преко Райне милой Висли. Могъ послужителя, поштенога ђаволана Гасконца, доводимъ са собомъ. Врло ми є одданъ, и носи знаменито римско име *Полпея*. Ова чудновата протува, нема друге мане, до те єдине, што непрестано блебеће безъ да мысли, шта и о чему говори? О пресолной супи три сата ће вамъ говорити. Я садъ іоштѣ и волемъ, што ме океаномъ речїй обасипа, кадъ немаримъ ни на што да мыслимъ, кадъ немогу туге за вама да се опростимъ, и у сну баръ на себе да заборавамъ.

Садъ ми више одговора нешалите, ни на ово, ни на будућа писма. Ербо бы врло доцне было.

Прилажемъ Вамъ овде и мой дневникъ. Онѣ нека буде мой предтеча, и нека васъ о моимъ искуствама, примѣчанїяма и чуднимъ догађанїяма обстоятелніе извести, него што самъ то я досадъ летећимъ писмама учинити могао. Я самъ га писао у дугомъ времену, кога є доста и сувише было. Изъ нѣга ћете познати мою унутрашность, а у светиньї мое унутрашности наћићете свою собствену личность.

Можда очи Ваше пуштаю сузицу сажалѣня о несрећноме на рѣци Адурѣ, можда ћу я пре него што Ваше читанѣ и плаканѣ престало буде, блистаюћу сузу сѣрумены образа Ваши полюбцемъ обрисати.

*) Између пређашнѣгъ и овогъ писма илога су се погубила.

**) Тилзитъ є єдва прайска вароша.

О С М О П И С М О .

У Пампелони 28. Юлія.

Нађите моя благонаклона гроџице какову му драго карту Шпаніе, тражите на нѣой кралѣвство Навару, у кралѣвству Навари престолный градъ Пампелону на подножію Пиренея, и — оѣете ли веровати — ту самъ я!

Самномъ е некій зао духъ овладао, кои ме све даль одъ Васъ одвлачи, што я поузданіе држимъ, да ѣу скоро кодъ Васъ быти. Цео светъ заключава миръ — я самъ морамъ са светомъ у рату да будемъ, и съ Алкадима, Режидорима, Прокураторима, Ескриванима и Богъ зна іоштъ съ каквимъ чиновницима носимъ се. Кадъ самъ веѣъ едномъ Пиренеа, ако и преко волѣ, прошао, ко ѣе ме уверити, да ми неѣе одкудъ искрснути путь у Лизабонъ, Мадагаскаръ, Калкуту, Испаханъ и Цариградъ. Немойте се више нинайманъ ослањати на мое известіе, кое вамъ я одсада о моме повратку у Варшаву напредъ послао будемъ.

Приміо самъ Вашъ пакетиѣъ писама, у коме су приключена была и писма дражайше Соѣіе, могъ Уяка Ст — друга В. — и гроѣа С. —. Речи ваше доведоше ме у усхиѣенъ, — и я самъ уживао сладку награду за сва претрпѣна зла. Врагъ донесе пандура Акскогъ Управителя къ мени, онъ ме одведе Управителю; овај Судіи, а Судіа ме уведе у едну собу, гди е свакояки людій было, међу коима я познамъ само Ювелира или Златара, коме самъ одъ прилике пре три неделѣ, могъ трошка ради, повеѣе число драги каменя са Соѣиногъ ѣердана продао. Показаше ми продано драго каменъ и бисеръ у едной бутійци, съ пытанъмъ „признаемъ ли, да самъ те драгоѣности томъ човеку изъ Баіоне заиста продао? Представиле ми и Ювелира. Я прегледа ствари, познадо ій, и дадо истинный одговоръ на пытанъ, наведши многа споредна притомъ обстоятелства. У слѣдству тога одма ме за апсеника огласише, узаптите сво мое иманъ, одведоше ме у Баіону, и тамо ме наново на испытъ предузеше. Ту ме сасвимъ одкривено пыташе, гди се налазе остали другови мои — пустаіе, — и садъ текъ я разумедо, да е една княгиня висока сана, башъ кадъ е у Ируну границе Шпаніе прелазила, на путу одъ пустаія нападнута и оплячкана. Я самъ се правдао, и за доказъ мое невинности, извучемъ и покажемъ остатакъ Соѣиногъ накита, на коме су се видила праздна места, коя су продане драгоѣности парче по парче попуњавала была. Стаде плѣсакъ руку; я мысля, да е то знакъ задовольства светине, што самъ невинность мою просто а неопровргаемо доказао. Но напротивъ они одъ мене узеше ѣерданъ Соѣиниъ, ставише ме у тежіј затворъ, и наговестише ми, да овај ѣерданъ по опису украденогъ, у свему се съ княгиньинимъ подудара, па ме онда обнадеждише, да ѣу, ако само накитно сандуче съ десетъ скупощены прстена и еднимъ одъ діаманта крстомъ поараной Госпођи предамъ, са вечитомъ робіомъ на броду морскомъ курталисати се моѣи. Я самъ на то одговоріо, што е было за одговоръ. После осамъ дана натоварише ме на мазгу, оковаше, и подъ тврдомъ стражомъ доведоше ме у Пампелону, гди е неколико, као што се говорило, мои другова затворено было, и гди се ѣерданъ прегледати а я съ пустаяма суочити морамъ.

Шта ѣе изъ овогъ вражкогъ посла изиѣи, незначмъ; но я Вамъ само пишемъ, да знате, гди се налазимъ. Али више Вамъ писати неѣу, еръ писмо отворено полициіи предаемъ, гди се прочитати мора пре него што се Вама одправи. Смиривайте мою сестру. Ако я у Шпаніи будемъ обешенъ: то ѣете Вы быти узрокъ, што сте ме съ бала послали по проклетый ѣерданъ. Но и на вешалима я ѣу имати честь быти Вашъ и т. д.

Д Е В Е Т О П И С М О .

У Баіони 14. Августа.

Я држимъ, да сте се вы за мой последний чудный догађай мало бринули. Другій данъ по долазку моме у Пампелону, быо самъ одма у слободу поставѣнъ, еръ тамо налазивша се княгиня казала е одма, да мой ѣерданъ нѣе нѣна собственость. Суоченъ, вешанъ и вечита робія посташе неупотребителни. Млого су ми се извинявали; а Полицай ме звао и на ручакъ и быо самъ княгиньи представѣнъ.

Шпанска земля горе ми као жива жеравица подъ ногама. Самъ Полицай дао ми е свое собствене каруце до Баіоне. Овде су ми пасоши за Варшаву издани; а ту ми е и Помпей кола изъ Акса юче дотерао. Све е спремѣно за полазакъ, на кои ѣу се сутра кренути.

Да ли ѣу я унапредъ у Варшаву, или натрашке преко Пампелоне, Мадрида, Кадикса, Тангера и Марока доѣи, — то, моя обожаема гроѣице, я никако решити немогу. Некій волшебникъ морао се е у Васъ залюбити, па самномъ люборевнуе. Еръ само чаролникъ мора овакве погоре чинити. У обичномъ свету ко оѣе изъ едного сокака у Варшави у другій да уѣе, неиде преко Пиренея. Али да ме неприятель — супарникъ — мой чароліомъ своіомъ и у месецъ баци, я бы и тамо опеть Васъ любіо. — Прво мое писмо, бы ѣе ямачно у Алгиру писано. Съ подпуномъ преданости есамъ Вашъ и т. д.

Д Е С Е Т О П И С М О .

У Варшави 3. Октября.

Пре по сата приснео самъ овамо, и текъ самъ се мало у наручію драге мое Соѣіе одъ оной радости одморіо. — О Амалия! Амалия! Дриѣуѣи одъ милина являмъ Вамъ се овимъ врстама. Явите ми, у кое ѣу време съ моіомъ сестромъ къ Вами доѣи и т. д.

Н А Ш А Т Р Г О В И Н А .

I.

Свакомъ е човеку одъ природе уроѣено, да што мањѣ посла има, а да му се свакій посао што болѣ плати; и ако кои више труда полаже, то тежи онъ или за іоштъ веѣимъ приходомъ, или е увѣренъ, да небы и оно мало безъ тогъ веѣегъ труда могао уживати. Съ малимъ изузеткомъ чисты родолюбаца, славолубаца, суетны, побожника — или поедины подобны случава, налазимо далке кодъ целогъ человечества, да нико неѣе забадава да ради, него да свакій тежи за найвеѣимъ добыткомъ. Ову тежню у човеку неопорочавамо мы нити у приватномъ нити у явномъ животу, него е признаемо као за човечію природу врло нужну и зато цѣлисходну и умѣстну; но ово наравно само онда, ако она остане у прописанимъ границама закона и морала. Ову тежню налазимо кодъ

людей као обичну, а на много већий степенъ развѣну ви-
 ђамо е кодъ людѣй класе трговачке, и ово каода бы мо-
 гли себи овако разяснити. Да почнемо по нашемъ оби-
 чаю одъ класе званичника, кудъ да помећемо одъ части
 свештенике, учитељъ, слуге и — све, што одъ плате жи-
 ви. Ове класе човекъ или зна унапредъ, да му е судба
 гладованъ или баръ уобште сиротованъ крозь цѣо жи-
 воть уделила, или виђа, да има неколико лены мѣста у
 држави, на коя бы онъ радо дошао, али коя му се тако
 брзо, или никако недаду; и тако у томъ чеканю и наданю
 прође вѣкъ, а онъ крозь цѣо животь у лепимъ надежда-
 ма текъ е ватао край съ краемъ и съ тешкомъ мукомъ
 дугове плаћао; па ако кога одъ овы у болѣмъ станю и
 наћемо, то му нѣ служба донела но трговачка спекула-
 ція. — Рукодѣлци и земледѣлци разликую се другимъ
 нечимъ. Они редко примѣра имаю, да се ко одъ нѣовы
 обогатио, а у свомъ животу одъ дѣтинства до старости
 врло су прости и на болѣ ненавикнути; поредъ тога за
 сваку пару, кою чизмаръ или селякъ заслужи, мора онай
 циломъ и иглама више пута бости, и овай косомъ и мо-
 тикомъ заманути; и тако гледаю они свой производъ одъ
 почетка до свршетка како се полако дотеруе, да до куп-
 ца може доћи, и кадъ то буде, съ одбиткомъ трошкова
 остане и нѣма нешто на найнужднѣе потребе. — Тргов-
 цу пакъ, кои готовъ еспаць изъ руке у руку преда и
 за то се добро наплати, стои отворенъ путь, да за петь,
 десеть, двадесеть година одъ сиромаша милионеръ поста-
 не; онъ има таковы примѣра предъ очима одчасти у
 свомъ мѣсту трговине, найвише пакъ по земляма, по кои-
 ма путуе, гдѣ поредъ осталогъ и научи болѣ живити и
 више трошити. Прва класа усрећава се, кадъ мало не-
 што напроси или кадъ у неколико година на 30, 50, 100
 и мало више талира ванцира. Друга класа задовольна е,
 кадъ штете нема, и хвали Бога кадъ е година родна бы-
 ла, или кадъ е неколико чизама више израдила и прода-
 ла, а то све принесе неколико стотина гроша, кое се
 одма потроши или на закру стары руна употреби. Тр-
 говаць напоследку тежи за найвећимъ богатствомъ и
 што више има, више и тражи, па зато еднako виче на
 рѣва времена. Нетреба му замѣрити, такавъ му е за-
 натъ; ова нѣова тежня за богатствомъ иде у користъ
 и другимъ класама народа; мы е дакле као дозво-
 лѣну и нужну признаемо; само треба извидити, уколико
 трговаць има право, быти незадоволянъ, и уколико му се
 може помоћи.

Успѣхъ трговине зависи одъ величине оны сума, кое
 трговаць по одбитку трошкова (а ту е и куповна цѣна)
 у продайнимъ цѣнама за свое еспапе прими, предпостав-
 ляюћи притомъ наравно, да онъ добычено неће раскош-
 но просипати. Овай добытакъ истеруе онъ на два начи-
 на: или тргуе съ *мало робе* евтино куплѣне, а скупо про-
 дате, или тргуе съ *много еспапа*, добывши на свакомъ по-
 малу, а у суми опеть доста. Напоследку могли бы о-
 най трећий начинъ споменути, кои е изъ обадва предузе-
 ња сложенъ, и кои мы *срећу* у трговини зовемо, т. е. кадъ
 ко случайно съ *много еспапа* тргуе, па на свакомъ кома-
 ду *много* добые; но овакве приляке проћу поредъ тргов-
 ца у животу нѣговомъ само неколико пута; кои ий уме
 употребити, тай се наеданцуть усрећи.

Первый начинъ добыяня бива само у особитимъ при-
 ликама и рећий е на мѣстима, гдѣ е трговина урећена;
 али у томъ случаю има и губитака, ерь е такова трго-
 вина неприродна. Она е ризична за трговца, а за народъ
 некористна, ерь иште одъ народа веће жертве, него што
 бы онъ при угоднимъ за себе околностима а опеть безъ
 штете трговца платити морао. У последнѣе време была
 е овакова трговина кодъ насъ. Рѣвао станъ банке ау-
 стрійске, кое одма съ почетка нѣе успива на куповне цѣ-
 не еспапа имало, учинило е, те су многи наши люди и-
 мућни трговци постали, кои се никадъ тому надали нису.
 Нарочито пакъ мацарска и талианска буна отворила е вр-
 ло богате изворе нашимъ трговцима, кои се на оне
 добытке полакомише, свою трговину распростра-
 нише неприанъ своимъ силама кредитъ себи у Бе-
 чу и Триесту а своимъ купцима овдѣ у Бѣогра-
 ду отворише, и тако *срећно* трговати почеше. Бечки и
 Триестански трговци изгубивши свое мацарске и талиан-
 ске купце, давали су за банкноте Бѣограђанима пошто
 зашто еспапа, колико су ови хтѣли; а Бѣограђани про-
 даваше истый Панчевцима, па тако и нашимъ, све по ску-
 пе златне новце. Почемъ се редовно станъ трговине по-
 врати, усану и овай изворъ обогаћавана; већой части тр-
 говаца быо е посао шупаль, безъ темеля; слабо е ко по-
 чео онако велику трговину съ нужнимъ капиталомъ, зна-
 нѣмъ и познанствомъ; зато се и срушише оне трговине,
 кое се за оно срећно време толико неутемельише, да
 и незгодама природногъ тока трговине одолѣти могу-
 Тимъ се потресе и овай тврды кредитъ, кои су Бѣогра-
 ђани на европскимъ пѣяцама уживали; пропашћу оно-
 га, кои нужне услове за трговца имао нѣе, науди се тр-
 гованю добры трговаца и интересу цѣлогъ народа.

Другий е начинъ природанъ економномъ животу *сва-
 когъ* народа, и зато е, почемъ природни закони нетраже
 ничѣе зло, користанъ и за народъ и за трговце. По ис-
 томъ треба трговаць могуће найвећу количину еспапа
 да крозь свое руке протури, и да съ могуће найевтинѣ-
 омъ цѣномъ свое купце послужи, па ће одъ оны маньи
 и чешћи добытака истерати опеть свой профитъ, као
 што бы га имао, кадъ манъ еспапа а скуплѣ продае.
 Кадъ н. пр. трговаць за 10.000 ф. еспапа прода, то
 онъ мора извадити изъ продае 12.500 ф., т. е. 12% инте-
 ресъ на капиталъ и 12—13% за свое потребе и трошко-
 ве; али ако онъ ту суму преко године три четири пута
 крозь руке протури, то може свакий путь съ много ма-
 нѣмъ профитомъ задовольити се; н. пр. нека прода за
 10.600 ф. или 10.800 ф. па ће опеть на концу године одъ
 исте суме имати 2500 ф. добытка за интересе и свое по-
 требе и трошкове. Притомъ добыю оны онолико као и
 пре и више, а издали су народу више еспапа. Али за о-
 вай начинъ тргованя треба да има трговаць свогъ капи-
 тала, довольногъ знания, вѣштине, труда, карактера, по-
 знанства кодъ продаваца и купаца и т. д. Мы знамо да
 кодъ многи наши трговаца баръ све скупа одъ овы у-
 слова неналазимо, па зато ни редовна трговина неће мо-
 ћи за све користна быти. Она неприродна трговина, као
 што е у првой точки изложисмо, неможе, ма како се мы
 упинали, више дуго обстати; и ако е нашимъ усилява-
 нѣмъ или немарношћу юшъ за неко време у животу и
 уздржимо, то ће само съ нашомъ штетомъ быти. На-

дежде е, да ће се наше стањ у овомь смотрениу скоро на правый путь извести, треба намь се свима, упети, да редовну трговину у животь позовемо, слѣдуюћи примѣру овдашнѣ трговачке общине, коя е у тому знатне кораче већь учинила.

Мы ћемо овдѣ о истомь предмету неколико рѣчий по нашимь силама прозборити; ставлямо унапредь пакь, да на безобразне хвале као и на безсмислено хулѣнѣ свега, што е наше, врло мрзимо, и да ћемо се трудити само истину говорити, ерѣ текь тако ћемо моћи правительство наше побудити, да народу у овомь смотрениу

услуге по могућству учини, одвраћанѣмь зла и прибавлянѣмь добра, а и народь ћемо обавѣстити, да само оно одъ дравительства захтѣва, што се правой нѣговой користи клони. Уста пуна саме гадне хвале изблою при првой промѣни вѣтра обично исто тако гадно хуленѣ, изгубе кредитъ, да имь свѣтъ ни добро ни зло више вѣровати неможе, ма и право онда имала, и неприносе чести ономе, кога хвале, нити узбућую на поправку онога, кога куде. Зато, ако се нешто у слѣдуюћемь коме и опоромь привиди, нека опрости, ерѣ ће изъ добре намѣре речено быти.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Ј А.

Београдъ 9. Марта. А. К. Млогима изъ наше почитаеме публике познато е, да се одъ некой дань међу нама налази дванаестогодишња господична изъ Беча. *Амалиа Бидо*, коя е велика художница у виолини (ћеману). Ова господична, премда по годинама јоште дете, ипакь по своме владаню сь виолиномь већа е вештакиња одъ млоги, кои су у најприлѣжнѣмь, правилномь учениу и упражняваню у овомь и кодъ насъ общтепознатомь и миломь музикалномь орудю оседили. Радость е ню слушати и гледати, како лако, како окретно она и највеће бравуре производи. Мы смо уверени, да ћемо едну радостну вѣсть саобщити свима любительма музике, што овимь являмо, да ће се хвалѣна господична, прекосутра, у неделю после подне у 4 1/2 сата на концерту кодъ Г. Шпачека, у Ресавчевой кући, држати се имаюћемь, на виолини продуцирати, при чему ће и овдашња воєна банда добротомь садѣйствовати. Господична Бидо свираће и вариацие изъ *Србски* мелодия.

Т У Р С К А.

Изъ Марсеља телеграфираю подь 25. Фебруара слѣдуюће: Пакетна лађа „Александръ“ стигла е изъ Цариграда, и то са вѣстима, кое допиру до 16. Фебр.

— На аустрийской парной фрегати „Радецкй“ дошао е у Цариградъ еданъ аустрийскй полковникъ, кои е доноситель предлога, односећи се на преустройство подунавски княжества. — Диванъ е патриархе разны вѣроисповѣданія сазвао и наложио имь е, да све реформе, одрећене царскимь ферманомь одъ 9. Фебруара, одма изврше. У грчкимь и ерменскимь црквама нѣ тай ферманъ јошь прочитанъ быо. — Министеръ финансие издао е еданъ прогласъ на све трговце, коньмь онъ нѣи позива, да промишляваю о средствама, како бы се садашнѣ трговачке и новчане неприлике уклонити могле. — Шло видба на долиньмь Дунаву већь е сасвимь слободна, и пакетне лађе „Лойда“ већь су започеле свое правило шловенѣ. „Пресъ д'Орианъ“ потврђуе, да е сардинско правительство поступанѣ свога посланика при отоманской Порти, барона Текка у смотрениу цариградски конференция савршено одобрило. — Султанъ е сардинскомь министру иностраня дѣла, г. Цибарриу, као и адмиралу Албиниу подарю орденъ мецидие. — На Криму подижу саюзници све нове колебе, а Енглези у Цариграду смышляю о некомь начину уређиваня стана, кое су они ради употребити при воеваню у Азию. — Едно писмо изъ Тифлиса одъ 5. Фебруара явля, да е ђенераль Вилямъ и сви остали виши офицери, кои су у Карсу зароблѣни, оправлѣни у Москву. — Омер-паша и Селим-паша изодата е заповѣсть, да прекину неприятельства. Селим-паша е свргнутъ сь команде, а Омер-паша е 8. Фебруа-

ра стигао у Трапезунтъ, одакле ће отићи у Цариградъ, да се правда и да да рачуна о своме владаню, и да назначи условя, подь коима бы онъ быо готовъ остати у служби портиной. — У Цариграду се говорило, да ће се, ако се мирь заключи, енглеско-немачка легия послати у Индию.

Р У С И Я.

Изъ Петербурга пишу „Шлезисше цайтунгу“ подь 20. Фебруара: „Царь се одъ дужегь времена непрестано овде бавио, и ово ће много принети къ томе, да ће се ратна спреманя за идуће пролеће што се годь већма може, довршити, и што ће се у административномь погледу млога питаня, коя бы се у случаю, ако се мирь заключи, као необходимо нужна показала, непрестано у виду имати и највећий позорь на иста обратити. Што се тиче спреманя ратны, о томе се највеће ћутанѣ и тайна наблюдава тако, да се готово никако и незна, гди е коя войска или полкъ распорећенъ, и колико гди войске има. А о распореду средсредне войске у Москви и око нѣ јошь се много манѣ дознае; међутимь се као извѣстно узети може, да е она пописомь новы войника и сѣдинѣнѣмь народне войске (дружина) знаменито оячала. — Военый савѣтъ довршио е еданъ труданъ, и одъ дужегь времена обрађиваный посао, кои е одъ државногь савѣта одобрѣнъ, а одъ цара потврђенъ, а то е: преустроенѣ оренбургске козачке войске. Пређашнѣ устройство те войске имало е различне недостатке. Осеадъ ће оренбургски козацы, кои живе у 358 населя (станция) и коибро е 91.000 мушка глава, быти поделѣни у 30.183 куће, давати 12 полкова коняника, 3 яхаће батерие и 1 компанию радника. Овай планъ израдили су и подписали ђенерали Кнорингъ, Шубертъ, Мандерштернъ, Деменбергъ, Чевкинъ и Бутурлинъ, кои су за тай посао одъ воєногь савѣта одрећени были. — А и башкирска войска быће на ново поделѣна на кантоне и юрте; засадъ ће се персональ нѣногь главногь команданта умложити, и ђенералномь ратномь гувернеру оренбургскомь, грофу Перовскомь, быће предатъ еданъ особеный цивилный званичникъ, кои ће израдити нове законе за преустроенѣ башкирске войске. Но осимь овы реформа предузеће се по своей прилици јошь млоге друге у азятской Руси, што опоминѣ на све већма растећий политичкй упливъ и положай Русие према истоку. — Са юга дошла су овамо наново два ђенерала, ђенераль Баклановъ, познатъ изъ осаде карске, и шефъ штаба дѣйствующе войске на азятско-турской граници, ђенераль Неверовскй.

— Изъ Варшавы пишу „Нека важна и добро извѣштена лица изъ Петербурга, коя су у Варшаву дошла, веле, да се царь Александеръ юшь нѣ коначно рѣшио, да ли ће се онъ сирѣчь као и царь Никола у Варшави за краля польскогъ крунисати. Руси потврђую, да ће се онъ у Москви, приликомъ крунисаня са царскимъ венцемъ, крунисати уедно и за краля седамъ наслѣђены кралѣвина, слѣдователно и польскомъ круномъ.“

— Ђдне немачке новине потврђую изъ поузданогъ избора, да е онај гласъ сасвимъ неоснованъ, да ће грофъ Неселроде по заключеню мира дати оставку.

ФРАНЦУСКА.

„Монитеръ“ явля: да е Француска царица у прошлу неделю, 4. тек. м. у 3 сата изютра, срећно родила принца, кои ће се звати Наполеонъ-Евгеніе-Луи-Жанъ-Юсефъ. Кумъ му е Папа, а кума Краљица Шведска. У понедељникъ се ишло честитати цару.

У Паризу 26. Фебр. Генералъ Шуваловъ, ађутантъ цара рускогъ, стигао е данасъ овде у Паризъ. Говори се, да е онъ по врло важномъ дѣлу овамо дошао. —

— Грофъ Орловъ и баронъ Бруновъ имаю врло велику свиту (пратию), одкадъ су дошли изъ Петербурга грофъ Шуваловъ и Левашевъ. Та се свита састои изъ три царска ађутанта, оба речена грофа и полковника Албединскогъ; далъ изъ барона Велкерсема, кои ће по свршетку паризки конференция отићи у Кадикъ (у Шпани) за конзула, и изъ г.г. Герезбова, Иванова и Василчкова. Овај последній быо е пре вице-конзулъ у Паризу.

— Юче (т. е. 25. Фебр.) давао е маршалъ Валянъ сѣйну часть, на кою су и сви пуномоћници позвани были. Опажало се, да су се грофъ Орловъ и баронъ Бруновъ после ручка задуго и врло повѣрително разговарали са грофомъ Валевскимъ. Увече были су сви страна дипломати кодъ енглескогъ посланика, гди е свирала банда царски тѣлохранителя. — Прекутра увече даваће и министеръ правосудія пуномоћницама часть.

— По целой Француской яко пада цена ране и брашна; а у Марсель и Хавръ долазе непрестано грдна количества ране са стране.

— Изъ Алжира являю, да се тайно бунтовно друштво „ла Маріанъ“ труди изъ свою сила, да умложи брой свој приврженика. У последнѣ време врло су млого лица позатварана у овомъ департаменту (окружю).

„Ле Норъ“ добыо е изъ Рима едно обширно извѣстие о многопоменутомъ путованю папе у Паризъ, и заключуе се слѣдуюћимъ рѣчима: „Јавно мышленѣ вели, да папа по свой прилици неће ићи у Паризъ, и то не збогъ тога, што ни самъ царъ Наполеонъ нѣ башъ тако яко на то навалио, почемъ онъ самъ добро зна, да е његовъ престолъ и онако доста утврђенъ, и да онъ за утврђенѣ и стога не потребуе средства са стране.“

— Украшенѣ и намештай оне парадне собе, гди ће бити колевка францускогъ царевића, врло е скупочентъ и диванъ. Красне тапете, коє коштаю 40 000 франака, посуте су са златнимъ пчелицама, коє су найвештиє лонске везилъ извезле.

У Паризу 25. Фебруара. — Нема више сумњ о томе, да се последнѣ дана Аустрија Русији приближила и да е између тѣй држава постало повѣрителниє сношенѣ; у Среду ручали су грофъ Орловъ и баронъ Бруновъ кодъ барона Хибнера у аустрийскомъ посланичкомъ двору; ту е было и сво дипломатско, па и панинъ нунциує (посла-

никъ). Грофъ Валевскій пакъ отсутствовао е. Неки нередко гледаю пріятельско сношенѣ између Аустриє и Русиє. Говори се, да се у последной сѣниці, кадъ е мордъ Кларендонъ наваливао, да се Николаевъ разори, грофъ Орловъ изразио: ако какавъ градъ велике какве државе грози маньимъ државама опасноу, онда ће онъ морати постоянно зактевати, да и Енглеска Гибралтаръ поруши. Но я за ове рѣчи не стоимъ добаръ. — О станю здравля французске войске на Криму, дошла су врло жалостна извѣстия. Свакояке болести а особито шкорбутъ, бесни страовито. — Принцъ Жеромъ (царевъ стриць) разболео се нагло, и неки веле, да онъ има грудню болестъ; говори се, да се онъ врло яко разлютио на министре, што се ови по његовомъ мышленью непоказую доста услужни и пріятельски расположени према Русији, а напротивъ што Енглеской тако здраво попуштаю. Принцъ Жеромъ мрзи на Енглезе, Русима напротивъ яко е наклоньнъ — Руски конференциялни посланицы грофъ Орловъ и баронъ Бруновъ избрани су едногласно за членове дружтва „Л унионъ.“

ЕНГЛЕСКА.

„Таймсъ“ садржава еданъ дописъ изъ стана сева-стопольскогъ одъ 13. Фебруара, у комъ се описує една велика войничка смотра, кою е ђемералъ Кодрингтонъ држао надъ 25.000 пешака на телеграфскомъ брежулку, и коя е врло великій брой француски и сардински гледаоца намамила. И маршалъ Пелисїє дошао е на свомъ итоту. Усредъ маневре и войнички упражнєня пошло намъ, вели, одну кумбару, коя се у воздуху распрела.

Изъ Париза пишу „Морнингъ постъ“: у: „Лордъ Стратфордъ де Редклифъ поднео е блистателной Порти едну ноту енглескогъ правительства, у којой оно као емство за обећане реформе зактева, да енглеска войска станує на неизвѣстно време у Варни, Галиполю и Канди (?) У Цариграду се уобште мысли, да ће се Русија у случаю томъ, ако се о томе на паризкимъ конференцияма поведе рѣчь, овой намѣри Енглеске живо и снажно противити. — Подкрѣпљєня не шило се више у Камъшь, него у Маслакскій станъ. — Говори се, да е Маршалъ Пелисїє позванъ у Паризъ.“

АУСТРИЈА.

У Бечу 3. Марта. Данасъ е князь Горчаковъ, рускїй посланикъ при бечкоме двору, отишао гвозденимъ путемъ у Петербургъ. — Савѣтникъ рускогъ посланства у Бечу г. Балабини, заступаће княза Горчакова за време његовогъ одсутства; онъ е данасъ као привременый посланикъ отишао у министерство иностраны дѣла, да учини свое подворенѣ под-секретару државномъ, барону Вернеру.

— Князь Демидовъ, рускїй посланичкїй савѣтникъ, кои е пре некогъ времена болестанъ быо, већ е прилично оздравіо, и данасъ е већ на колима ишао у шетню.

— Принцъ Ђорђе Стирбей, сынъ владаюћегъ княза влашкогъ, кои е изъ Букурешта овамо дошао, одлази у Паризъ.

ПЕРСИЯ.

Петробуршки листови садржавају мршаве вѣсти изъ Персіе. Изъ тѣхъ вѣстѣй дае се толико извести, да е цѣла источна страна државѣ одъ обала каспскогъ мора до персискогъ залива застрашена одъ нападања Авгана и Белудистанаца. Намѣстници употребљавају сву своју конѣницу противу ови подозрителни разбойника, заробе по некій путъ малу чету, која се при плячканю и убијаню задоцнила, одсеку заробљеницима главе, кое се онда у триумфу у Техеранъ донесу, крозъ улице проносе и на зидинама и капијама градскимъ позабадају. — Противу Кана барацанскогъ (южно одъ Шираса), кои се према правительству непокоранъ показао, посланъ е еданъ полкъ войника у Техеранъ. Жители прешли су на страну бунтовника, и одтудъ се изродіо бой, у комъ су многи изгинули. — У Бендер-Абуширѣ (на обали персискогъ залива) дошао е полковникъ Мехли-Канъ са еднимъ одѣленіемъ войске и 8 топова, да замѣни тамошню посаду. Една часть те войске оправљена е на острово Карекъ, — која се мѣра по свой прилици односи на садашню размирицу између Персіе и Енглеске.

ПРАЙСКА.

У Берлину 29. Фебруара. — „Прайзише Кореспонденцъ“ доноси намъ слѣдуюћу вѣсть: Царско-Францускій посланикъ предао е данасъ министерскомъ президенту барону Мантайфелу едну ноту грофа Валевскогъ, којомъ онъ као органъ паризки конференція поредъ саобштєня извода конференціалны протокола, позыва Прайску да као саучастникъ уговора одъ год. 1841. и поради европски интереса *наименуе пуномоћнике за паризке конференцие.* „Прайзише Кореспонденцъ“ додае, да ће Прайска томъ повыву слѣдовати.

ПОЛИТИЧНЫЙ ПРЕГЛЕДЪ.

У Паризу 26. Фебруара. Конференціе држе своя за сѣданія већ скоро по месеца, и после шесте сѣднице могло бы се већ рећи, да е течай конференція доста поволянъ правацъ узео. Докле се већ доспело, неможе се до душе точно разазнати, премда се са приличномъ вѣроятности казати може, да се ни една оштра стена и главна запрека не јошъ обишла. Но при свемъ томъ мы се надамо, да ће мо јошъ пре конца Марта месеца до таквы послѣдица доћи, да се главный чворъ као по већој части рѣшенъ сматрати може.

Између пуномоћника завлада е све већа повѣрительность и пріятельско одношенъ. Много се говорило о некој ладноћи између руски и аустрійски дипломата, и немачки листови нису нимало оклевали, да тај гласъ надалеко распростру. Повода е дало томе по свой прилици одсуствованъ аустрійскогъ пуномоћника одъ парастоса за цара Николу. Но то одсуствованъ не ни найманъ основа имало у каквомъ неспоразумленю; еръ при едной великой части, кою е аустрійскій посланикъ, баронъ Хибнеръ давао прошлогъ вторника, и на којој су, осимъ едного грофа Валевскогъ, присутствовали сви французски министри, високи чиновници царскога дома, предсѣдатели законодавногъ тѣла и сената, папийнъ нунціусъ

прайскій посланикъ и сви остали пуномоћници, налазили су се између осталихъ и грофови Орловъ и Кавуръ, маркизъ одъ Виламарина и баронъ Бруновъ. И тиме се преднаведени гласови обараю. Но између руски и турски пуномоћника появлюе се неко примѣтно приближаванъ. Руски су пуномоћници врло вешти дипломати, па баронъ Бруновъ као да надвышава и самога Орлова, па и у самымъ друштвенимъ круговима, остао е Орловъ далеко натрагъ, при свомъ нѣговомъ одличномъ положаяу. Баронъ Бруновъ живіо е дуже на западу, познае тамошнѣ народѣ и нѣгове друштвене слабости много болъ, него у годинама старія грофъ Орловъ. Бистроумію оваковы искусны мужева не могло то утећи, како се Турци одъ дана на данъ све већа страше, да ий може пріятельско греленъ пріятеля удавити, почемъ су одъ удараца своіхъ неприятели избегли и склонили се. Турској е стало за- тимъ, да се своій пріятеля и гостию што пре отресе; Руси пакъ съ друге стране желе, да свою политику у Цариграду опетъ утврде. Они су едни на конференціама безъ подпоре, они имаю садъ да претресеу и рѣше тегабно вѣрозаконно питањъ, и гледаю избавити све, што се само избавити може. Но све ово одъ Порте найвише зависи, и нѣно изьявленъ, колико сирѣчь она попустити може, а да свою независимость у опасность недоведе, быће на свакой начинъ одъ велике важности; врло е дакле природно, да се башъ оне две државе найвећа едина другой приближаваю, кое су се найпре завадиле. И тиме се наново потврђуе оно примѣчаніе историка среднѣгъ века, да се религіозне противности много лакше изравняваю и неутралишу, него пореклене и друштвене противности између истока и запада.

— По едномъ саобштєню изъ Берлина одъ 27. Фебруара види се, да е она вѣсть, да ће министерскій президентъ Мантайфель за найкраће време отићи у Паризъ на конференціе, за садъ баръ неоснована. На паризкимъ конференціама доиста се дошло до тогъ убеђєня, да бы поради расправе питаня, тичући се интереса цѣле Европе, нужданъ бы еданъ общтый европскій конгресъ. Енглези пакъ нису тогъ мышлѣня, нарочито збогъ тога, што се они надаю, да ће успѣти у своме зактеваню у смотреню тврдиня на источнымъ обалама црнога мора. И зато е, по свой прилици, участвовањъ Прайске на конференціама зависимо одъ преваге рускогъ и аустрійскогъ уплива. Обе ове силе сматраю участвовањъ Прайске за необходимо нужно. Међутимъ нашъ кабинетъ неће у той ствари онакве кораке учинити, кои бы были противусловни са последнѣмъ заключеніемъ саюзне нѣмачке скупштине.

У Бечу 2. Марта — Све вѣсти, кое намъ долазе изъ Париза, слажу се у томе, да се заключенъ мира већ као извѣстно сматрати може, и да ће се шта више уговоръ мира подписати за неколико дана. Па и енгески листови, нарочито „Таймсъ“, веле, премда съ некимъ незадовольствомъ и као некомъ тугомъ, да заключенъ мира носи на себи значай извѣстности.

„Ле норъ“ пише о конференціама мира слѣдуюће: „Као што намъ нашъ паризкій дописатель явля, миръ е одъ дана на данъ све извѣстнѣи, и не немогућно, да ће се условія мира јошъ ове неделѣ коначно опредѣлити. Томе се не треба нимало чудити, ако е истина, да е на конференціама заключено, да се нека спорна и вторичне

важности питања, која нису у стању пореметити добро споразумљиву између уговарајући сила, но која би неизбјижно јошће позадуго развучила жельно очекивану крај ови конференција, расправе у позднимъ допунителнимъ преговорима и у особеномъ уговору. И тако ће се питањ о расправи бесарабски граница, а може бити и питањ о преустроено подунавски княжества одложити.“ — Ово исто потврђуе и „Ендепандансъ.“

А „Берлинеръ берз. цайтунгъ“ изражава се о томе овако: „Мы можемо данасъ нашимъ читателъима са ономъ извѣстношћу, која е основана на точномъ познавану ствари и положая саобштити, да се у слѣдству новы наставлена, која е добыо грофъ Орловъ, и која е донео ђенераль грофъ Шуваловъ, до коначногъ споразумленя дошло у смотреню пете точке и потоле да се одсадъ миръ као извѣсти а послѣдница конференция сматрати може. Особеви преговори, кое бы у погледу на ту точку имали водити Русія и Турска, тако су вторични и маловажни, да они неће имати никакавъ уливъ на самъ течай и исходъ париски конференция. Мы ово саобштавамо као сасвимъ извѣстну стваръ, кою е и самъ грофъ Орловъ званично у Петробургу явлю“

— „Ле нору“ пишу изъ Париза подъ 28. Фебруара: „У седмой сѣдници конференция занимали су се пуномоћници опетъ съ расправљаньмъ руски дунавски граница. При опредѣљаваню ове нове линіе граница, поводи се рѣчь о многимъ спореднымъ и поединостымъ питањима, и тые се може разяснити дуго траянъ конференцияливи преговора. Досадъ се ніе никакво озбыльно неспоразумљивъ и распра появила. У смотреню политичногъ и административногъ преустройства подунавски княжества ніе јошће нашта свршено. Што се пакъ тиче руски твердия у закавказскимъ провинцияма, рѣшено е, да и Русія задржи. Све досадъ речено, и што се досадъ радило, утврђуе насъ у мышлѣнью, да ће конференция свое сѣднице јошће пре истеченія прилирија, т. е. пре 19. Марта закључити. Ако бы се пакъ показала потреба да се сѣднице продуже, оада ће се траянъ конференция одложити до 3. Априла.“

У Бечу 1. Марта. Седма конференциялна сѣдница држана е у Паризу 27. Фебруара. Но при свымъ изгледима мира была е париска берза врло забринута, и еданъ чланакъ у „Монитеру“, кои е навестію намѣру правительства, да се никакве нове акције на берзи непримаю, приносіо е највише къ томе неразположеню берзе. Но томе наданю курса кажу да су највише принеле вѣсти изъ провинция. Гласови мира упрошастили су сирѣчь млоге тр-

говачке куће. Велика радия за потребе ратне назданпуть е пала, и млоги шпекуланти изгубили су грдне суме. То банкротиранъ нашло е наравно свой одежъ и у Паризу.

О шестой конференциялној сѣдници явля еданъ паризкій дописатель „Келнише цайтунгу“, да су у истой наставлѣни преговори о подунавскимъ княжествама, и да су се Аустрија и Турска исто тако рѣшително противиле ньювомъ сѣдиненю, као годъ и у петой сѣдници.

У Бечу 1. Марта. И Прайска ће дакле ступити у паризке конференция. Аустрија ће се безъ сумнѣ највећма обрадовати овомъ позыву осталь сила на учествованъ Прайске; еръ што е догле дошло, да и Прайска пошлѣ свое пуномоћнике на конференция, то се највећма има приписати уливу аустријскогъ правительства на западне силе.

ТЕЛЕРГАФСКЕ ДАПЕШЕ.

Изъ Вашингтона телеграфираю у Халифаксъ подъ 16. Фебруара: Говори се као сасвимъ извѣстно, да е енглескій посланикъ при вашингтонскомъ кабинету, Крамптонъ, добыо свое пасоше за повратакъ у Енглеску. — Валкеръ е целу область Никарагуа са сѣверо-американскимъ државама сѣдиню.

— Изъ Берлина телеграфираю „Крониклу“: Осимъ оны руски пароброда, кои су изъ Кронштата на море навезли се, отишло е и неколико руски ратны лађа изъ Ревала къ Шведской обали. — У распореду и подѣленю руске флоте на источномъ мору учинѣне су неке промѣне, коима е учинѣно, да су садъ сва разна одѣлена флоте између себе готово равноснажна. Изъ Петробурга являю, да се ђенераль Виліамъ, кои е болестанъ быо, већъ толико опоравіо, да се може кренути на путъ изъ Гвѣлиса у Москву. По послѣднимъ извѣстїяма са азовскогъ мора, пружао се ледъ съ обала морски јошће подалеко у море, премда су енглеске топовске шайке тамо већъ приспѣле.

— У Берлину 3. Марта. Баронъ Маятайфель однутовао е јутросъ у Паризъ на конференция.

Течай новаца*): Дукати, 4. фор. 45 кр. за банке
Цванцигери : 102%.

*) У последня два броя Шумадинке подкрада се погрешка типографиска, где е стојало да дукати пролазе за банке по 5. фор. и 35 кр., а требало е да стој 4 фор. и 45. кр. Но мы смо уверени, да е сваки знао, да е то само преврћена погрешка; еръ се изъ течай цванцигера то одма могло увидити.

За споменъ сѣни умершегъ Јована С. Поповића быв. Началника Попечительства Провѣштвенія, држаће се у Суботу 10. Марта тек. г. у 7. сатїй изъ јутра у овдашњой катедралној цркви, Парастосъ, на кои се позываю и умолваю покойниковы прїятельи и познаницы, да бы ову последню честь умершемъ оддати усрествовали.

ОГЛАСИ.

Подписаный продае свою кућу на теразїама постоећу одъ слабогъ матерїала, која лежи до куће г. К. Магациновића и која износи са кућомъ и празнимъ плацемъ 12, у зачелю 6, а у дужини 26 фатїй. Ко жели ову кућу купити, нека се погодбе ради прїяви

Стояну Андревићу
у истой кући.

(3—3) Разно семенъ предало е Економическо - Топчидерско Заведеніе у комиссионъ на продаю у бакалницѣ Николе Ђорђевића спрамъ театра, а

Нови плугови са добро окованымъ колечкама, кои су за нашу земљу добро удешени, могу се добыти у Економическо-Топчидерскомъ Заведенію за 14 талира еданъ. Исто тако и

Калеме разны воѣака

издае Економическо-Топчидерско Заведеніе свакиј данъ.